

A tűzérzékelők elhelyezésének kérdései a tervezési és kivitelezési fázisban

V. Lakiteleki Tűzvédelmi Szakmai Napok
2016.09.14-15

Bulla Péter Alfréd

MMK tervező: 03-0675 Hi-V, Hi-VN. TUJ T/61/2012, MMK fmv, műsz ell.: 03-5712 , MV-TV, MV-TE, ME-HI-TV, ME-HI-TÉ, szakv.: TC-08/10/2015, TC-03/11/2015

1. Mi kell a tervezéshez

TERVEZŐ
LEMAFESŐ

OTSZ – **O**rszágos **Tűz**védelmi **SZ**abályzat

TVMI – **Tűz****V**édelmi **M**űszaki **I**rányelvek

MEGRENDELŐ
WECKENDEFO

Jó feladat meghatározás

Jó adatszolgáltatás:

- épület funkciója
- helyiségek technológiai szerepe

2. Mi kell a jó tervezéshez

(Jó terv készítéséhez)

OTSZ -

TVMI -

Megrendelői elvárások -

Üzem esetén az alkalmazott Technológia -

Alkalmazott tűzjelző rendszer -

ALAPOS
ismerete

3. „Hideg tervezés” engedélyezési dokumentációként

Általánosságok...

Típus meghatározása nélkül, de arra utalva

„Ctrl+C - Ctrl+V”

Tervezés gyakorlati használhatósága alacsony szintű!

JÓ, mert

- Számptalan lehetőség marad a kivitelező kezében,
- Egyszerű elkészíteni,
- Lehet a tervezettől jobb rendszert is megvalósítani

ROSSZ, mert

- Számptalan lehetőség marad a kivitelező kezében,
- Túl egyszerű – érdemi adatok nélkül
- Az elvart műszaki színvonal elvérezhet a kivitelező kezében

4. Kiviteli terv

vagy kiviteli szintű létesítési terv – bár ilyen kategória nem is létezik...

- Tervezői nyilatkozat,
- Műleírás,
- Alkalmazott eszközök megnevezése,
- Teljesítmény nyilatkozatok,
- Kábelnyomvonalak,
- Eszközismertetők,
- Eszközök felszerelésével kapcsolatos utasítások,
- Kábelezéssel kapcsolatos utasítások,
- Eszköz elhelyezési rajz – mérethelyes, méretezett,
- Elvi kapcsolási rajz,
- Zóna és eszközkiosztás,
- Egyéb speciális számítási, méretezési lapok (aspirációs csőhálózat, egyéb kültéri speciális eszközök)

5. Létesítési engedély – Kiviteli terv...

Tervtartalmi követelmények

<https://www.mmk.hu/tudastar/szabalyzatok/tervek-tartalmi-kovetelmenyei-1kotet.pdf>

5/B melléklet: Beépített **T**űz**j**elző **B**erendezések Terveinek Tartalma

5/B 1. Beép. TJB Létesítési engedélyezési tervének tartalma

5/B 2. Beép. TJB Kivitelezési tervének tartalma

5/B 3. Beép. TJB Megvalósulási tervének tartalma

5/C melléklet: Beépített **T**űz**o**ltó **B**erendezések Terveinek Tartalma

- 5/C 1. Beép. TOB Létesítési engedélyezési tervének tartalma

- 5/C 2. Beép. TOB Kivitelezési tervének tartalma

(Végre van ilyenünk is – de mi sem nagyon olvasgatjuk! Miért?)

6. Tervaláírások(k)

Figyelem!

Minden engedélyezettésre beadott tervdokumentációt, tervlapot a Megrendelővel (Beruházóval???) is alá kell íratni – EREDETI ALÁÍRÁSSAL!

(minimum ott, ahol a tervező is aláírta)

Ez technikailag komoly kihívást jelent!

- ez akár anyagilag is kihívást jelent – ez a tervszállítási határidőre is igen komoly kihívást jelent – a tervező, generál tervező munkaszervezettségére is igen komoly kihívást jelent!

7. Kivitelező

Alapszerelést **nem**
szakcég végzi

Alapszerelést
szakcég végzi

- „**Ahogy szoktuk**” - villanyszerelősen...
- Nincs szakmai vezetés és konzultáció
- **A terv = eszköz elhelyezési rajz,**
(azaz mint egyetlen dokumentáció a kivitelezésen)
- Ami a rajzon nem szerepel az nem is létezik a kivitelező számára
- Nincsenek szakmai ismeretei

Mit-Miért-Hogyan

- De mégsem mindig szakember...,
- Nem az ő „kedvenc” rendszereit kell telepíteni,
- A **terv csak a** telepítés vezetői-építésvezető **konténerig jut el**
- Ami nem szerepel a rajzon az nem is létezik a kivitelező számára

8. Felelősség – Mindkét oldalról

A tervező aláírja – a kivitelező miért nem?

A kivitelezés megkezdése előtt:

- Nyilatkozzon a kivitelező a terv megismeréséről
- Nyilatkozzon a kivitelező a megfelelő dokumentáció ellátottságáról (színes - fekete-fehér / értem - nem értem)
- Mindenkinek jó ha a tervező felé van visszacsatolás
pl.: rajzpecsétként...

A KÖVETKEZŐKET ELLENŐRIZZE A MUNKA MEGKEZDÉSE ELŐTT!

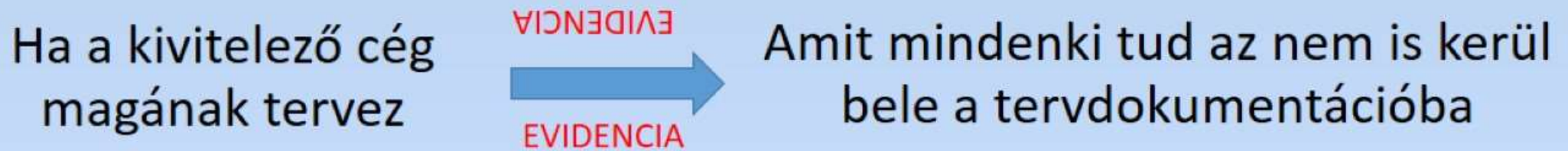
1. a szerelésvezető rendelkezésére áll az elvi kapcsolási rajz?	Igen ☐	Nem ☐
2. a szerelésvezető megismerte a tervdokumentáció szöveges tervfejezetét, ahol az elvárt működési funkciók definiálva vannak?	Igen ☐	Nem ☐
3. a szerelésvezető részére bocsátott rajz színes másolat?	Igen ☐	Nem ☐

AMENNYIBEN A VÁLASZOK KÖZÖTT A **NEM** IS SZEREPEL KERESSE KÖZVETLEN MEGBÍZÓJÁT A HIÁNYOSSÁGOK MEGSZÜNTETÉSE ÉRDEKÉBEN!

9. Hibák

Baj ha a tervezés már csak rutin...

(nincs a helyszínre, épületre és feladatra szabva)

Ha más lesz a kivitelező (karbantartó), a dokumentáció hiányosságai csak akkor derülnek ki!

Azaz a tervdokumentációk nem „BOLONDBIZTOS” módszerrel készülnek...

10. Hogy segítsük a kivitelezőt

Készítsünk **JÓ** tervet!

Igyekezzünk minden fontos információt a rajzokon szerepeltetni -> a gyakorlatból megtanultuk: **KIVITELEZŐ SOHA nem fogja a szöveges részt elolvasni**

(a szerelésvezető/munkavezető talán elolvassa, de nem beszél meg az embereivel)

Rajzokon legyen:

- Méretek (az épületről)
- Méretezés (eszközökről) a jellemző szerkesztési alapelvek
- Minden fontos telepítési információ

Hogyan készült...

Iroda
22,3m²

Teakonyha 8,3m²

kamra
1,6m²

WC
1,6m²

Iroda2 8,4m²

$t \geq 80\text{m}^2$, $b \geq 6\text{m}$ $\leq$ belmagasság $\leq 12\text{m}$, $\alpha \leq 20^\circ$

védhető kör sugara= 6,6m

TERVEZÉS

Iroda
22,3m²

Teakonyha 8,3m²

kamra
1,6m²

WC
1,6m²

Iroda2 8,4m²

$t \geq 80\text{m}^2$, $6\text{m} \leq \text{belmagasság} \leq 12\text{m}$, $\alpha \leq 20^\circ$

védhető kör sugara= 6,6m

TERVEZÉS

Iroda
22,3m²

Teakonyha 8,3m²

kamra
1,6m²

WC
1,6m²

Iroda2 8,9m²

$t \geq 80\text{m}^2$, $b_m 6\text{m} \leq \text{belmagasság} \leq 12\text{m}$, $\alpha \leq 20^\circ$

védhető kör sugara= 6,6m

TERVEZÉS

Iroda
22,3m²

Teakonyha 8,3m²

kamra
1,6m²

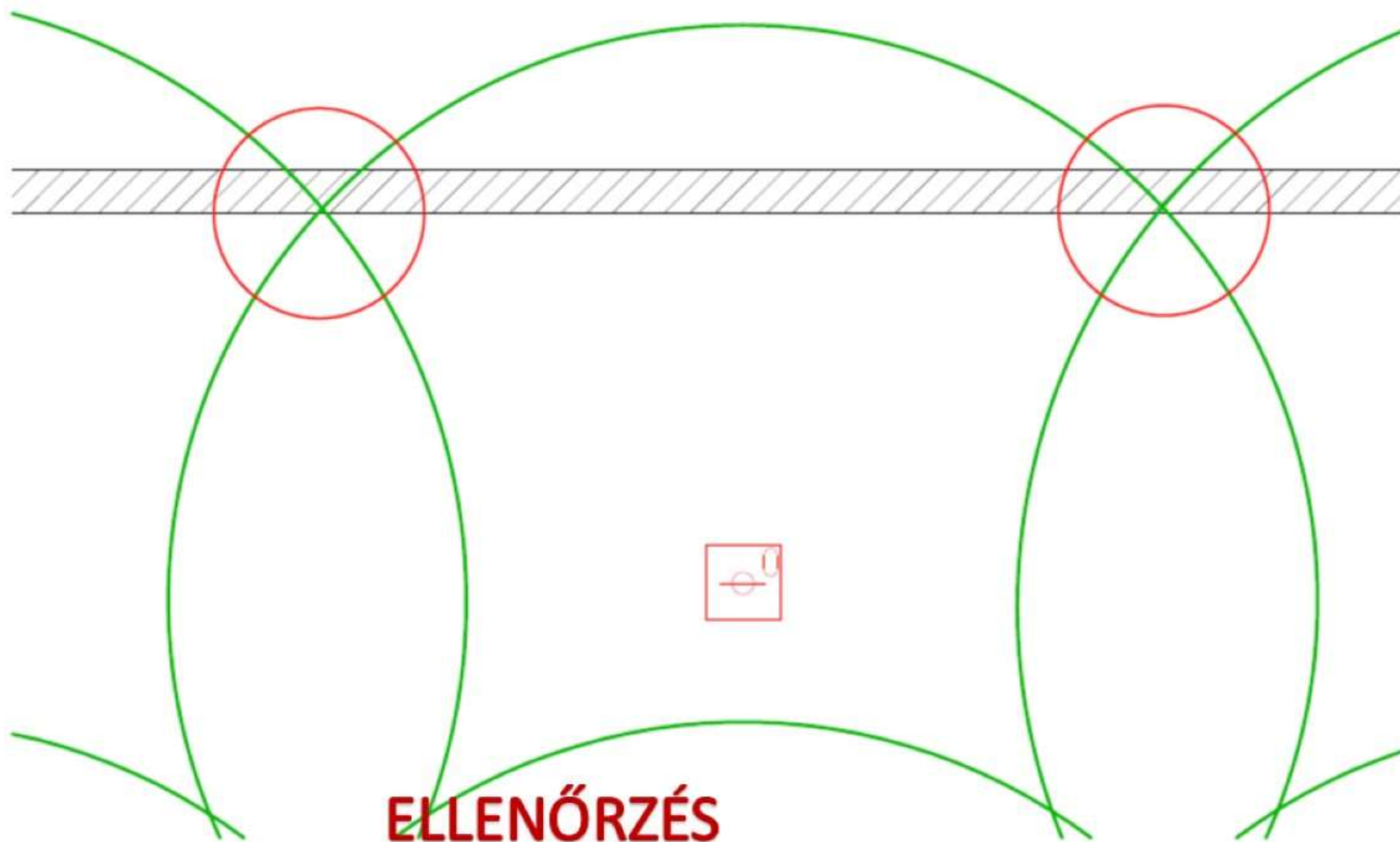
WC
1,6m²

Iroda2 8,1m²

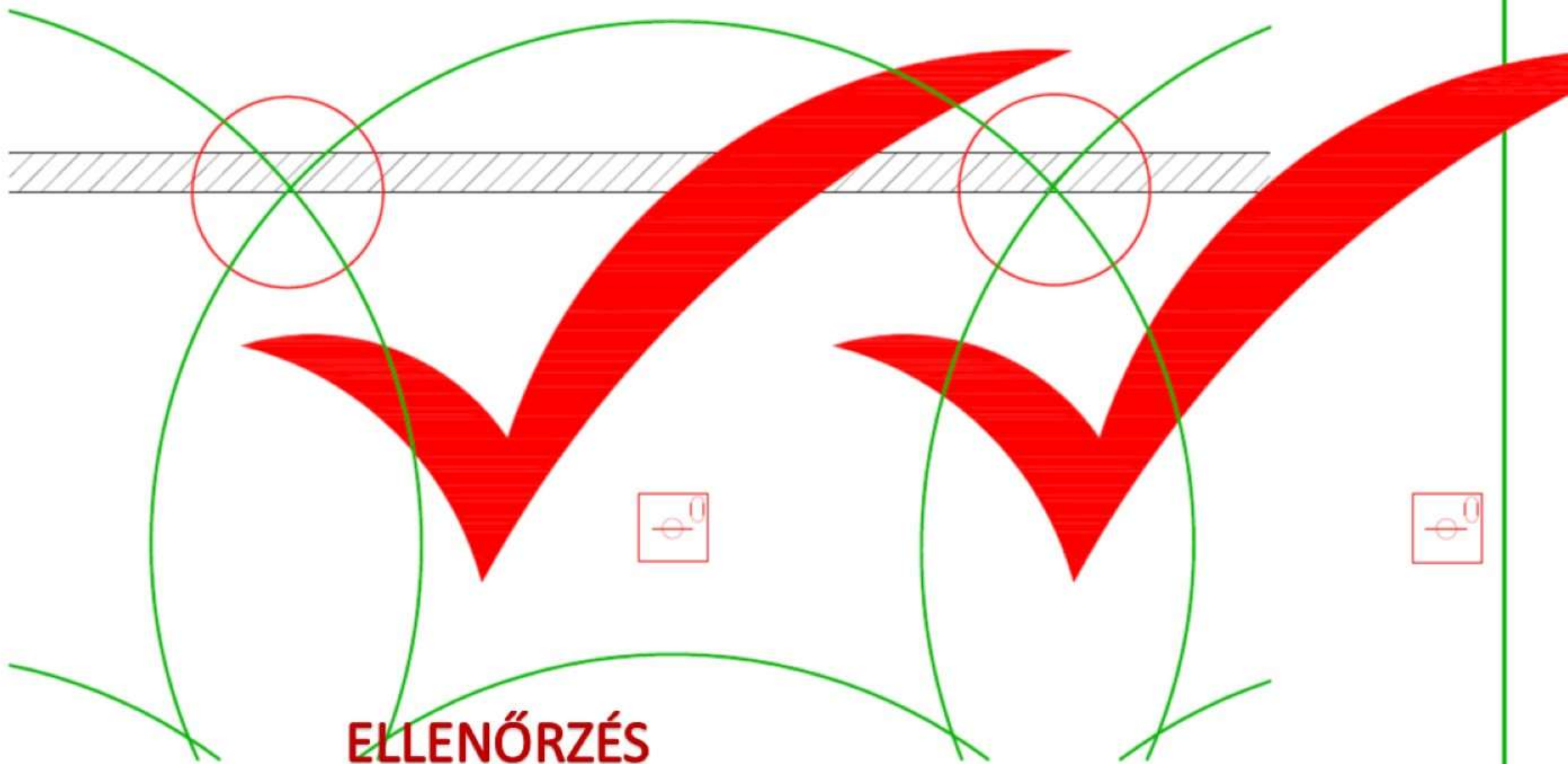
$t \geq 80\text{m}^2$, $bm \ 6\text{m} \leq \text{belmagasság} \leq 12\text{m}$, $\alpha \leq 20^\circ$

védhető kör sugara= 6,6m

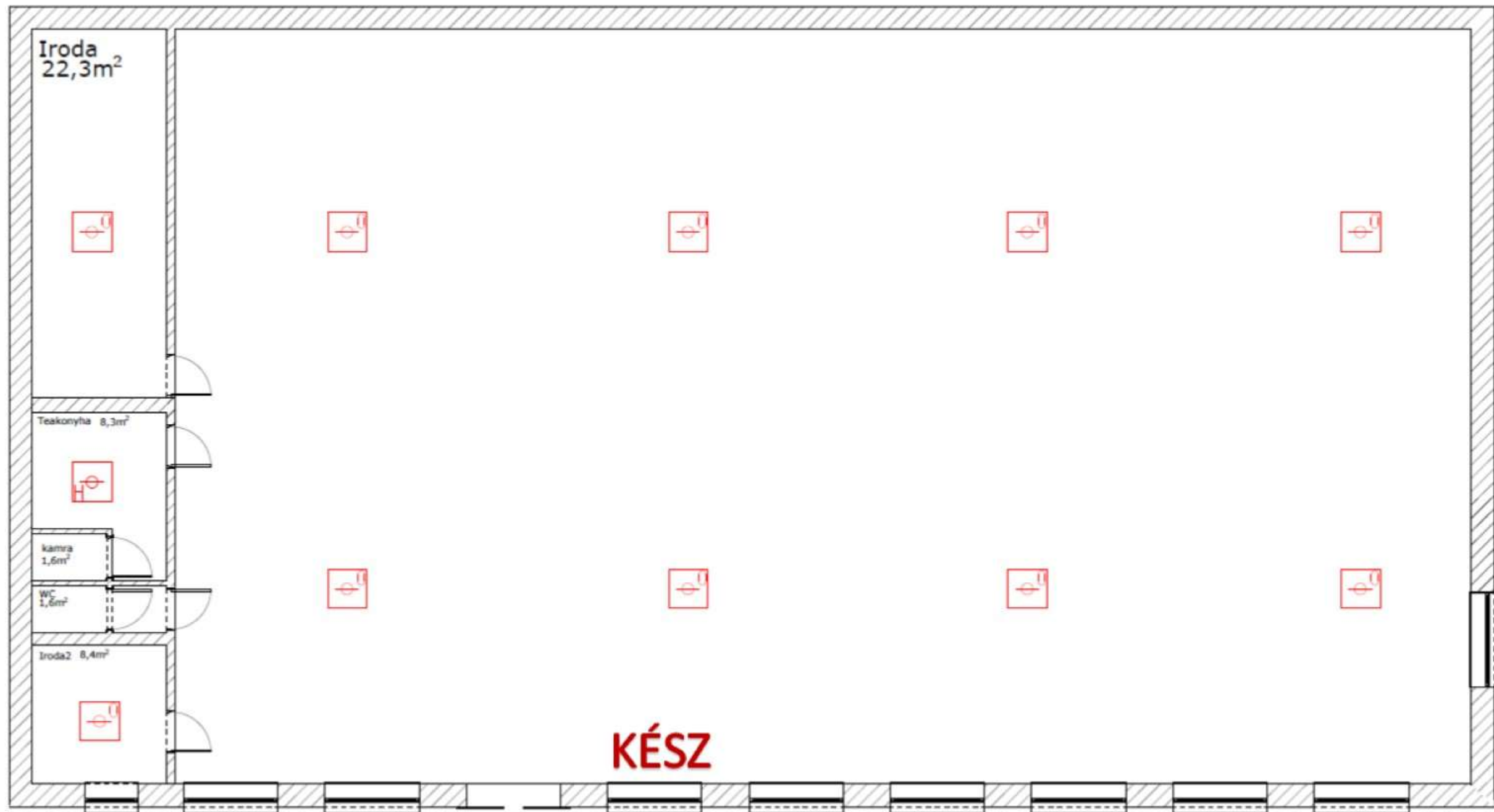
TERVEZÉS

ELLENŐRZÉS

ELLENŐRZÉS

Iroda
22,3m²

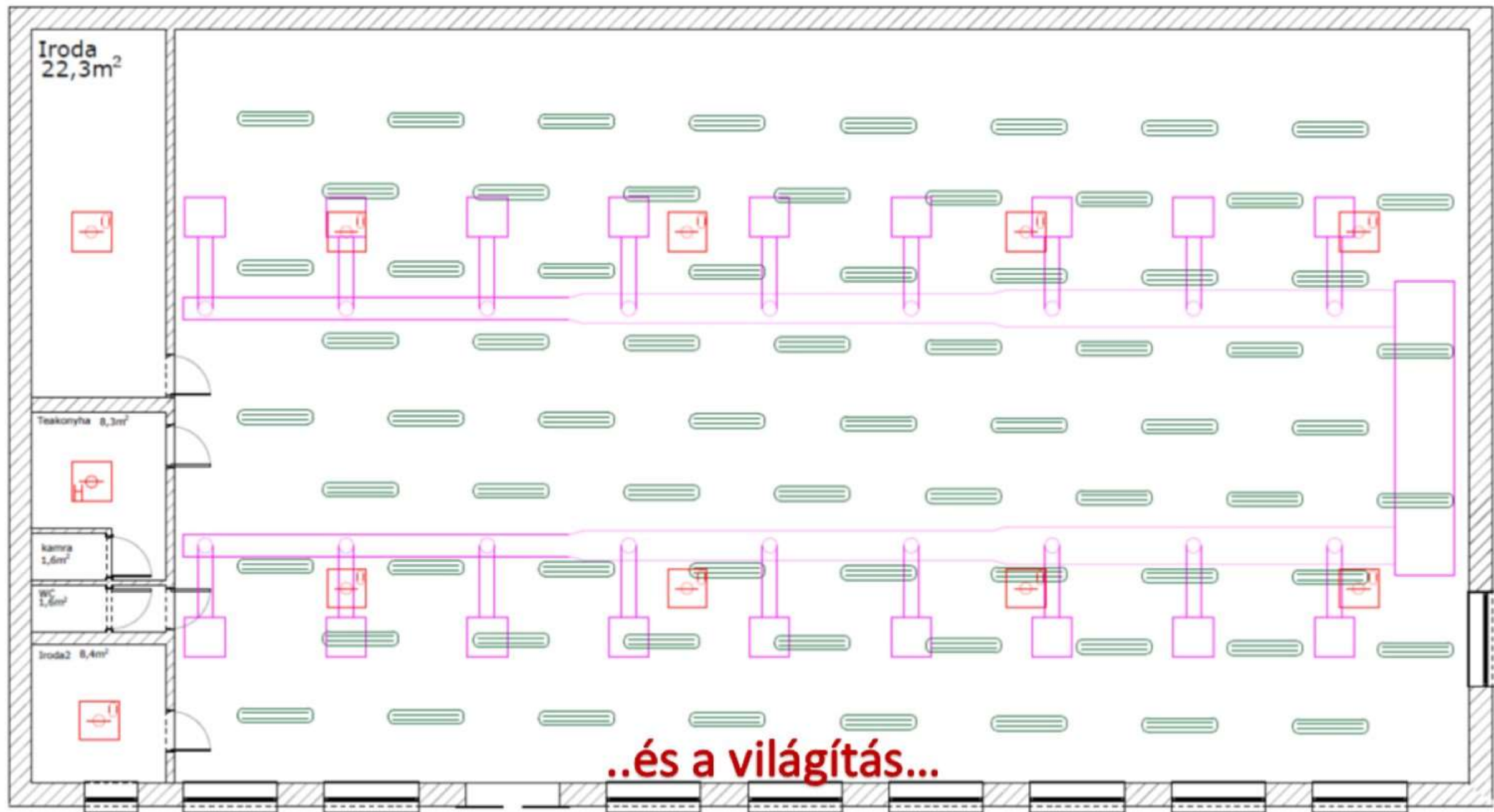
Teakonyha 8,3m²

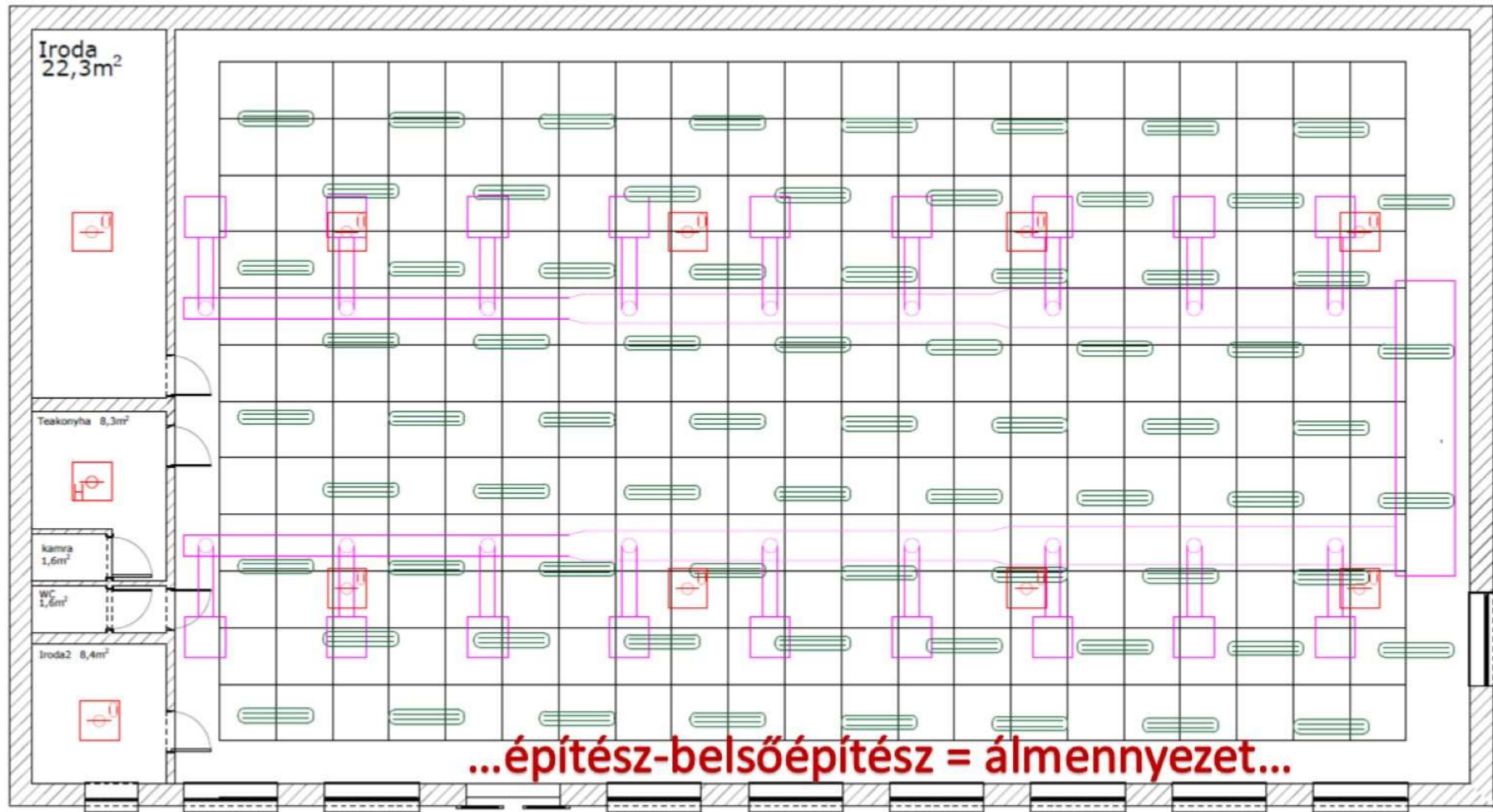
kamra
1,6m²

WC
1,6m²

Iroda2 8,4m²

... és jött a technológia...

Iroda
22,3m²

Teakonyha 8,3m²

kamra
1,6m²

WC
1,6m²

Iroda2 8,4m²

...és átervezik rendszereiket...

Iroda
22,3m²

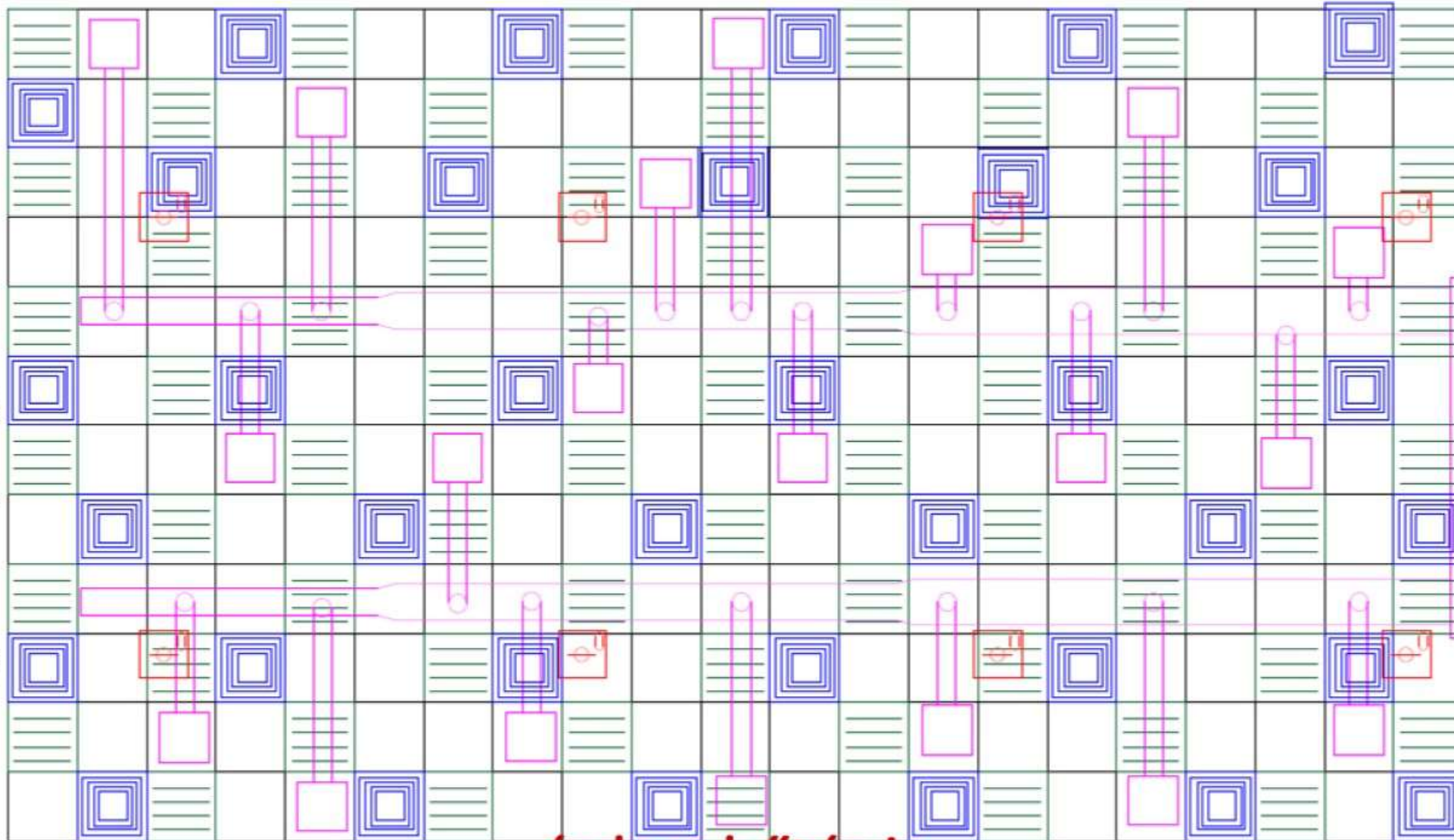
Teakonyha 8,3m²

kamra
1,6m²

WC
1,6m²

Iroda2 8,4m²

... és lesz hűtés is...

Iroda
22,3m²

Teakonyha 8,3m²

kamra
1,6m²

WC
1,6m²

Iroda2 8,4m²

... mégis csak telefonáljunk a tűzjelzősnek is...

Iroda
22,3m²

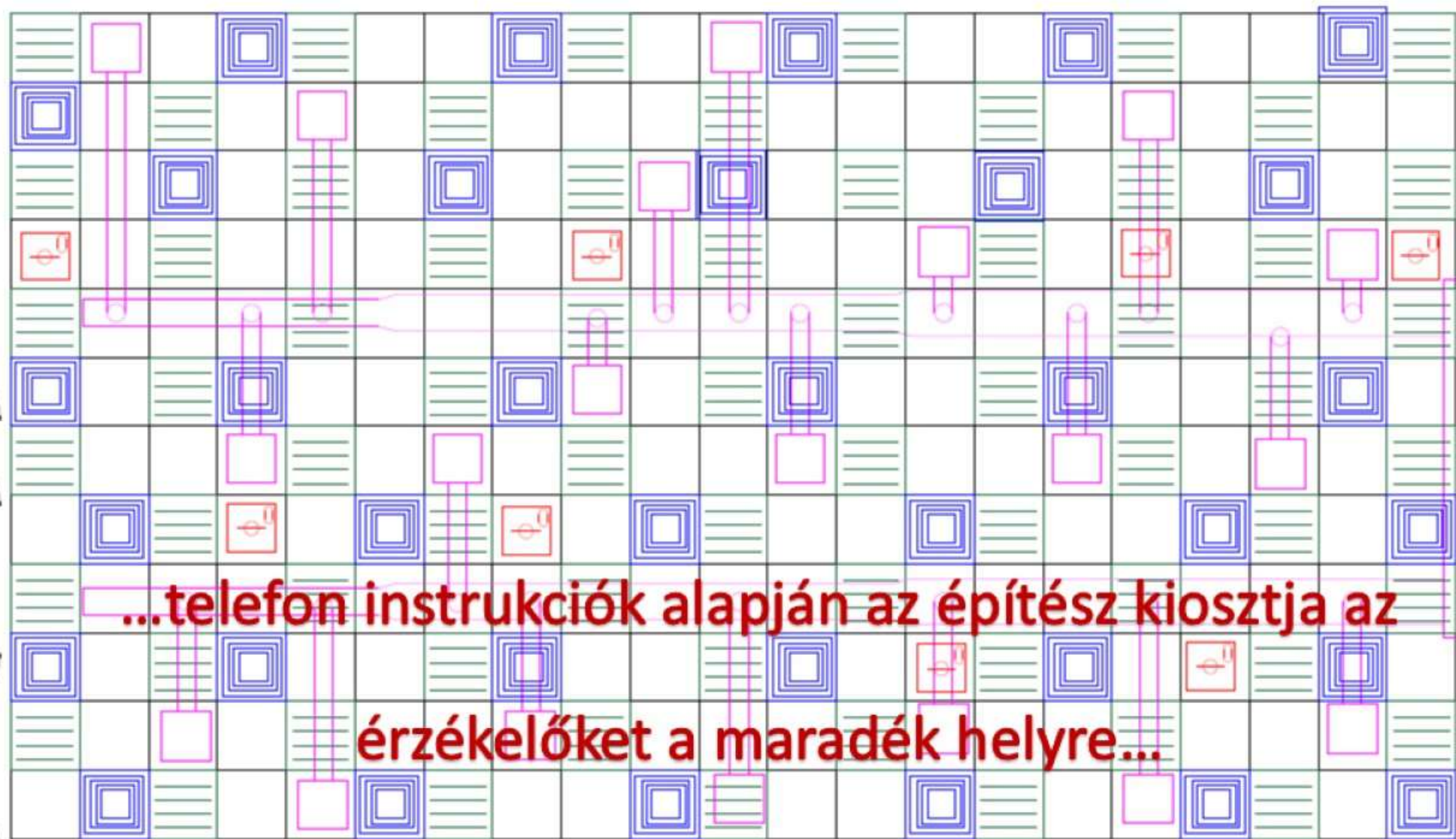
Teakonyha 8,3m²

kamra
1,6m²

WC
1,6m²

Iroda2 8,4m²

...telefon instrukciók alapján az építész kiosztja az
érzékelőket a maradék helyre...

Iroda
22,3m²

szekonyha 8,3m²

kamra
1,6m²

wc
1,6m²

Iroda2 8,4m²

Az eredmény kb 40m² lefedetlen terület!

Iroda
22,3m²

Takonyha 8,3m²

kamra
1,6m²

WC
1,6m²

Iroda2 8,4m²

Legyünk időben felkészültek és toleránsak!

Iroda
22,3m²

Teakonyha 8,3m²

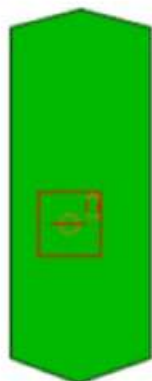
Kemra
1,6m²

WC
3,6m²

Iroda2 8,4m²

Képezzünk tartalékokat – ez NEM TÚLTERVEZÉS!

Iroda
22,3m²

Tetőkonyha 8,3m²

kamra
1,6m²

WC
1,6m²

Iroda2 8,4m²

Jelöljünk másképp!

Ne karikázzunk!

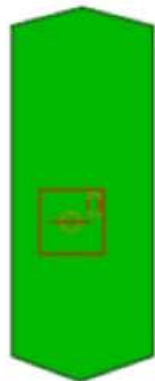

A lefedő kör középpontjának
lehetséges pályáját adjuk meg!

Ebből érzékelőnként **TOLERANCIA MEZŐ** keletkezik!

Iroda
22,3m²

Teakonyha 8,3m²

kamra
1,6m²

WC
1,6m²

Iroda2 8,4m²

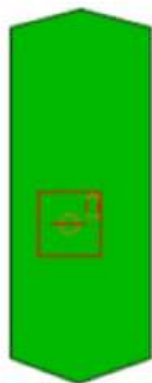

**A TOLERANCIA MEZŐ legyen egyszerű alakzat,
mely könnyen méretezhető!**

Legyen mérete „értelmes” azaz legalább 1,5-3 m² !

Iroda
22,3m²

Teakonyha 8,3m²

kamra
1,6m²

WC
1,6m²

Iroda2 8,4m²

A TOLERANCIA MEZŐ használata segít a tervezési ...

... és kivitelezési fázisban is!

Iroda
22,3m²

Teakonyha 8,3m²

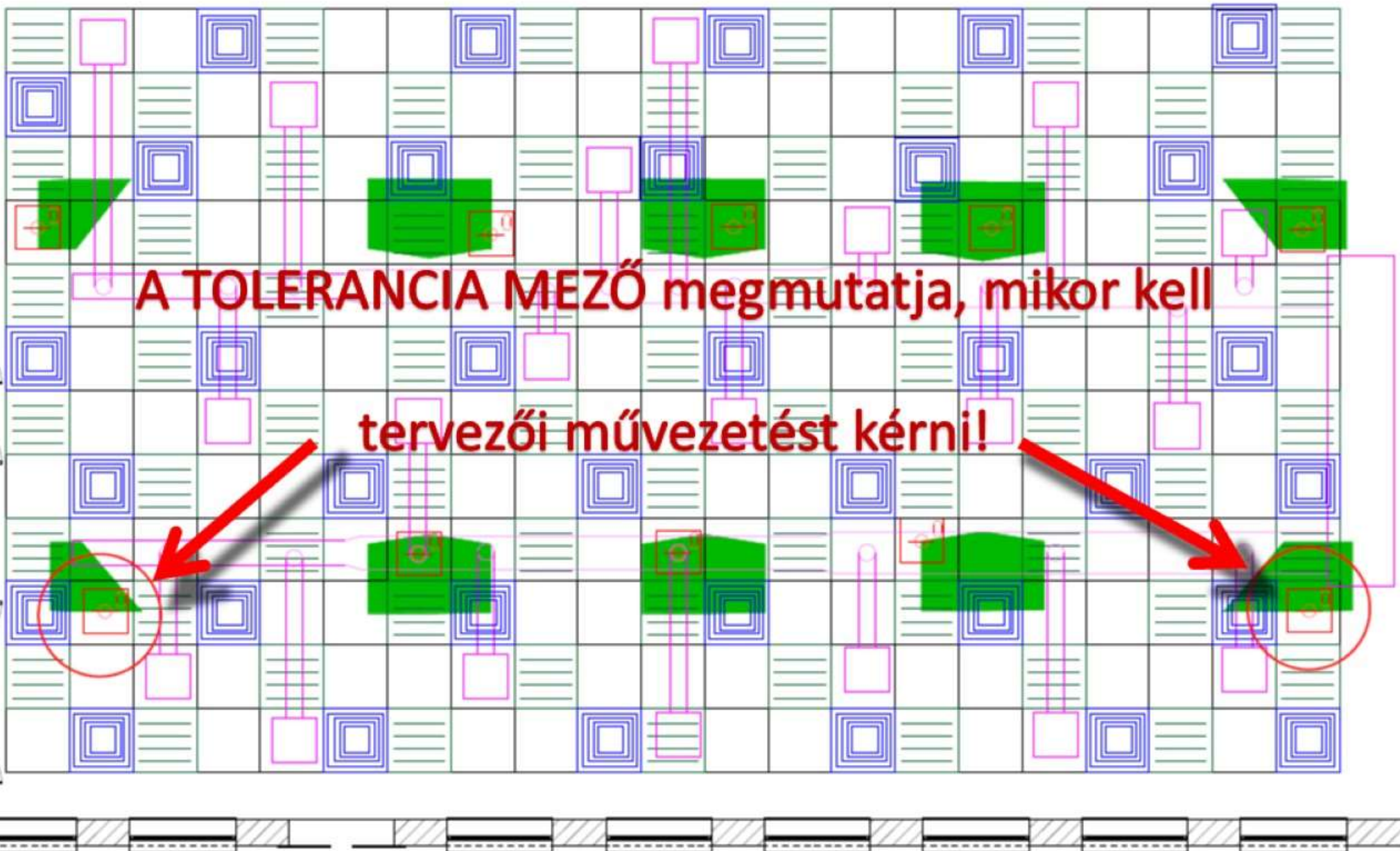
kamra
1,6m²

WC
1,6m²

Iroda2 8,4m²

A TOLERANCIA MEZŐ megmutatja, mikor kell
tervezői művezetést kérni!

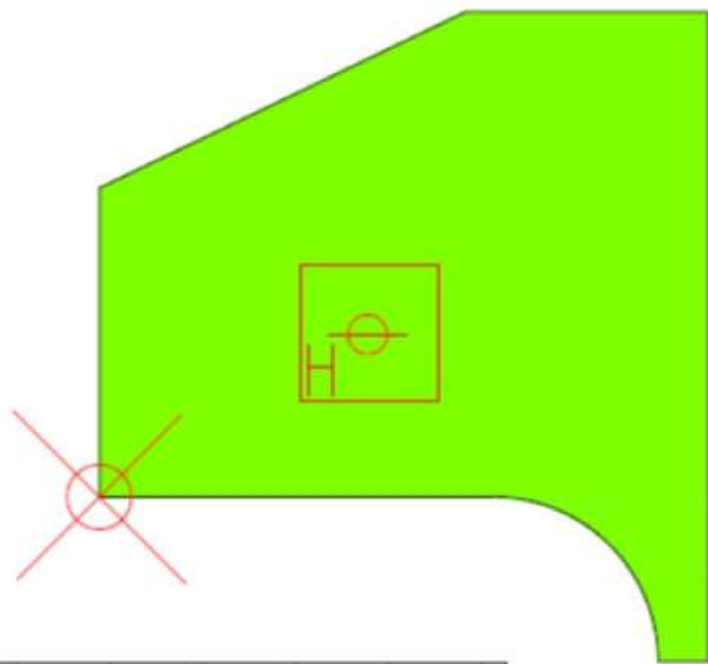
12. Tolerancia mezők megadása

- Nem tartalmazza az összes szabadságfokot
- Legyen könnyen értelmezhető és kiértékelhető (mérhető)
- Méretarányos rajz (M1:10, M1:50, M1:100, M1:200)
- Rajzi megjegyzés:

Amennyiben az érzékelő nem helyezhető el a kijelölt tolerancia mezőn belül, tervezői konzultáció szükséges

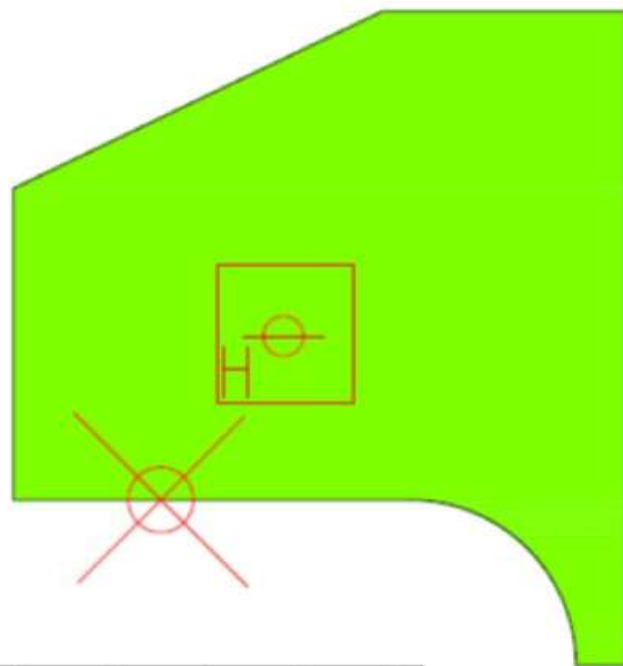
Teakonyha 8,3m²

kamra
1,6m²

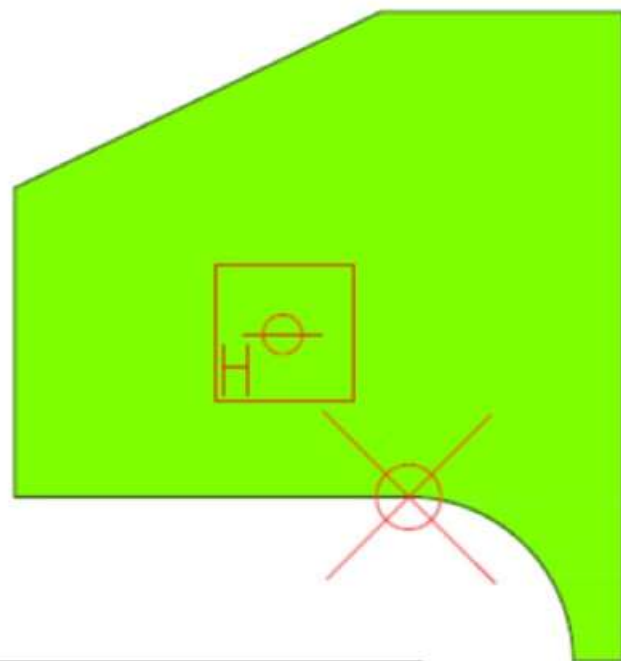
WC

Teakonyha 8,3m²

kamra
1,6m²

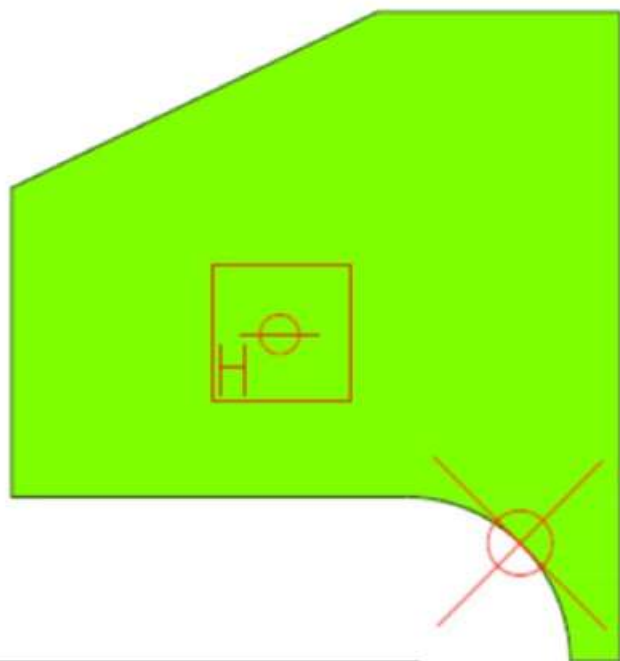
Teakonyha 8,3m²

kamra
1,6m²

WC

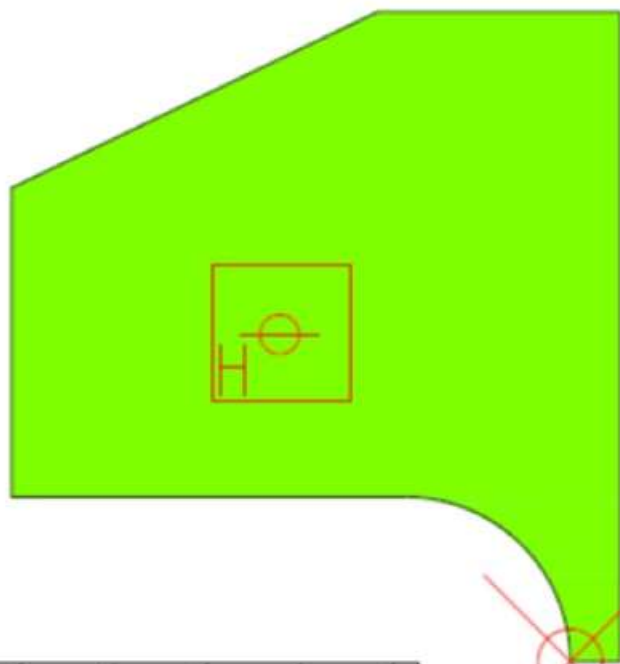
Teakonyha 8,3m²

kamra
1,6m²

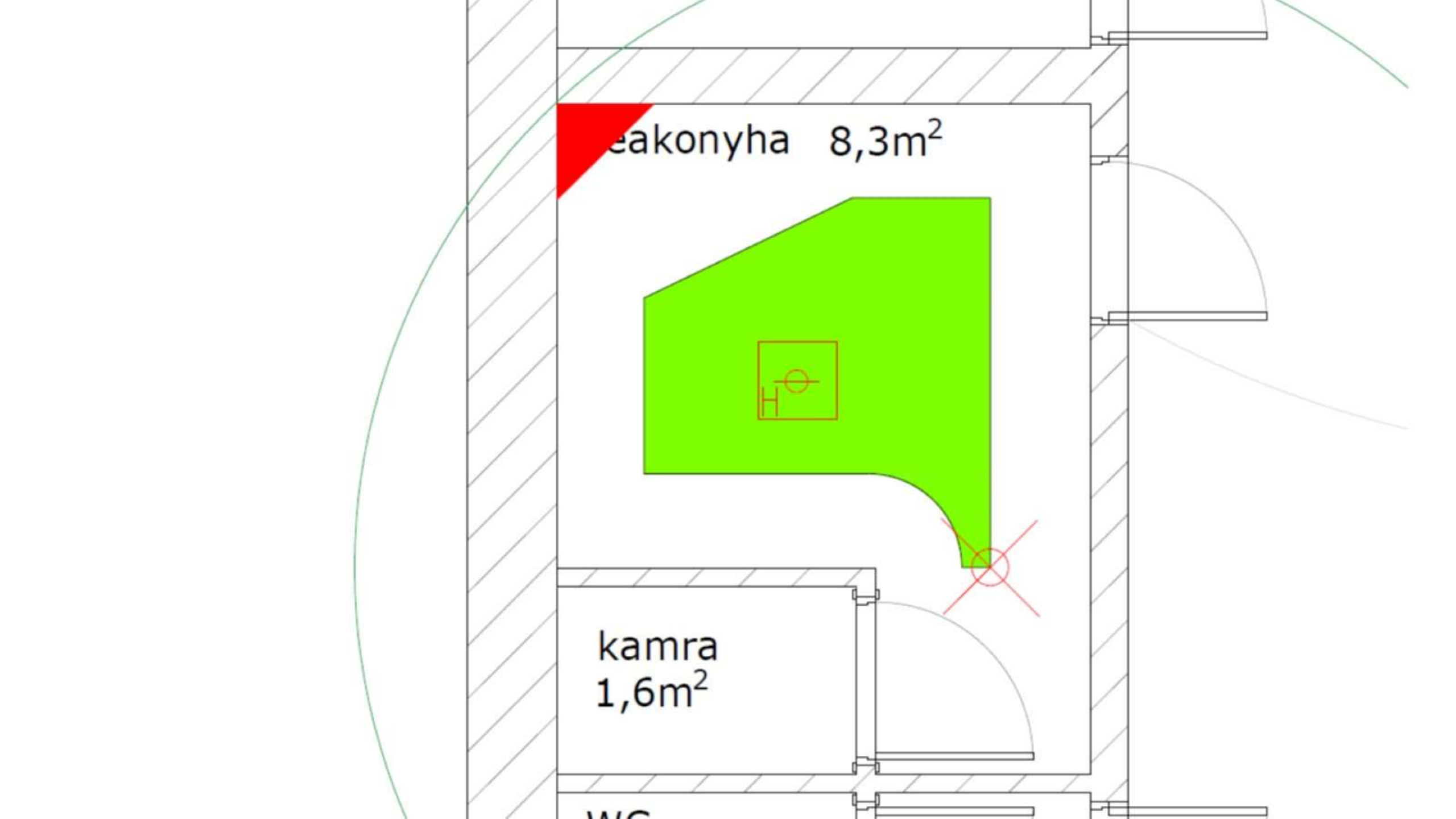
WC

Teakonyha 8,3m²

kamra
1,6m²

WC

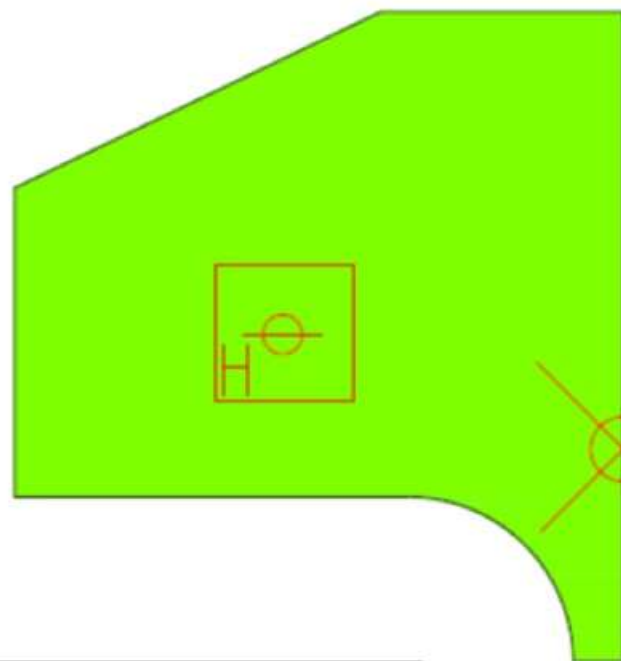
A floor plan diagram of a room. The room is bounded by a thick black line representing the walls. The left wall is hatched with diagonal lines. The top wall is also hatched. The bottom wall is hatched and has a door opening into a smaller room labeled 'kamra 1,6m²'. The right wall is hatched and has a door opening into another room. A red triangle is located in the top-left corner of the main room. A green polygon is located in the center of the main room. A red 'X' mark is located in the bottom-right corner of the main room. The text 'eakonyha 8,3m²' is written in the top-right corner of the main room. The text 'kamra 1,6m²' is written in the smaller room. The text 'WC' is partially visible at the bottom of the diagram.

eakonyha 8,3m²

kamra
1,6m²

WC

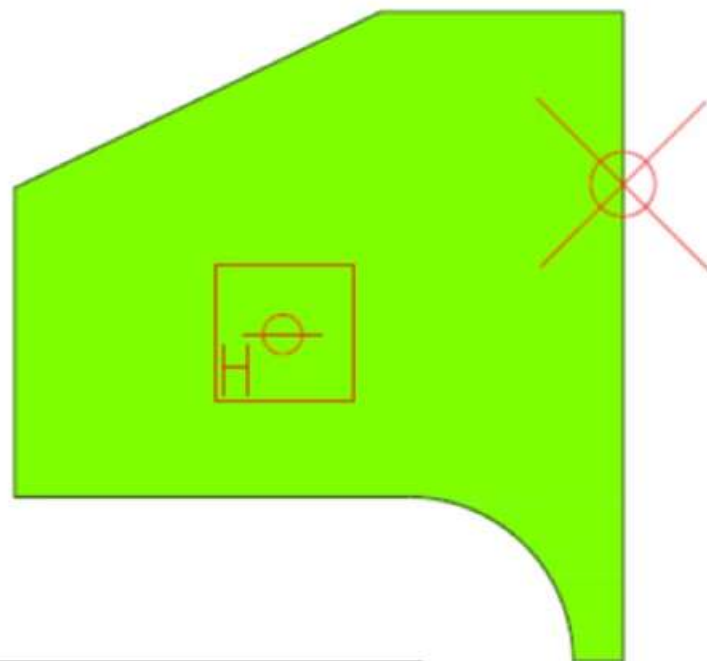
Teakonyha 8,3m²

kamra
1,6m²

WC

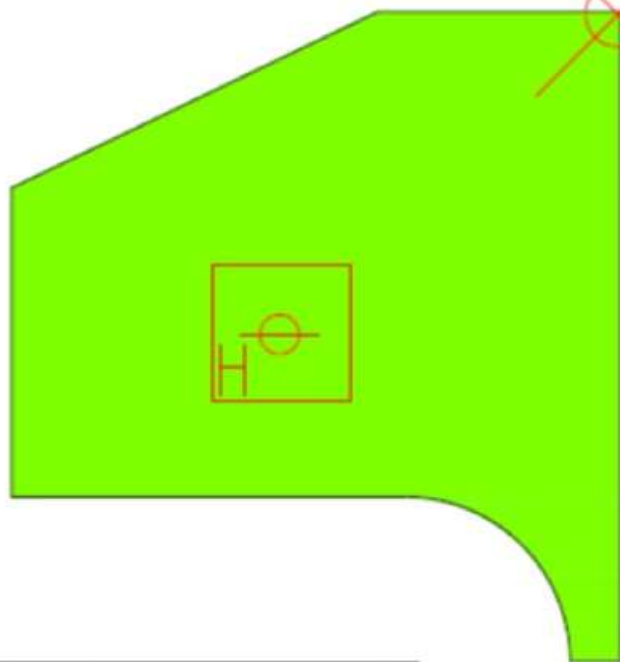
Teakonyha 8,3m²

kamra
1,6m²

WC

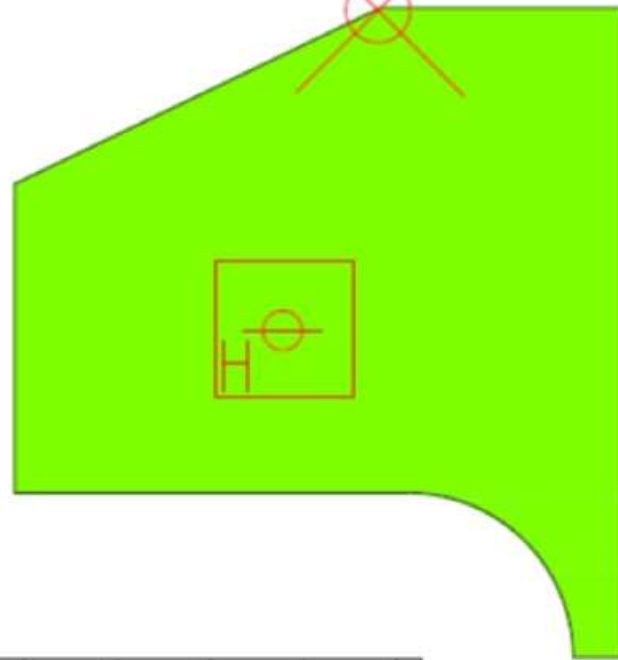
Teakonyha 8,3m²

kamra
1,6m²

WC

Teakonyha 8,3m²

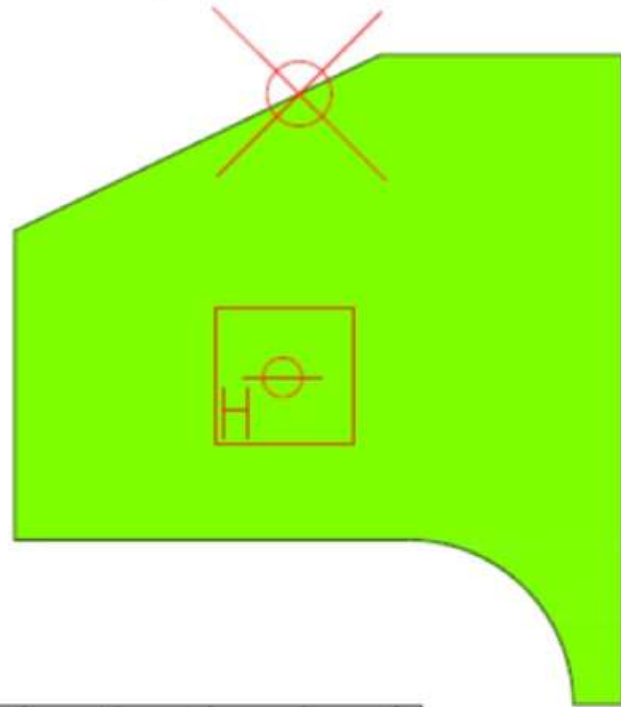

kamra
1,6m²

WC

Teakonyha 8,3m²

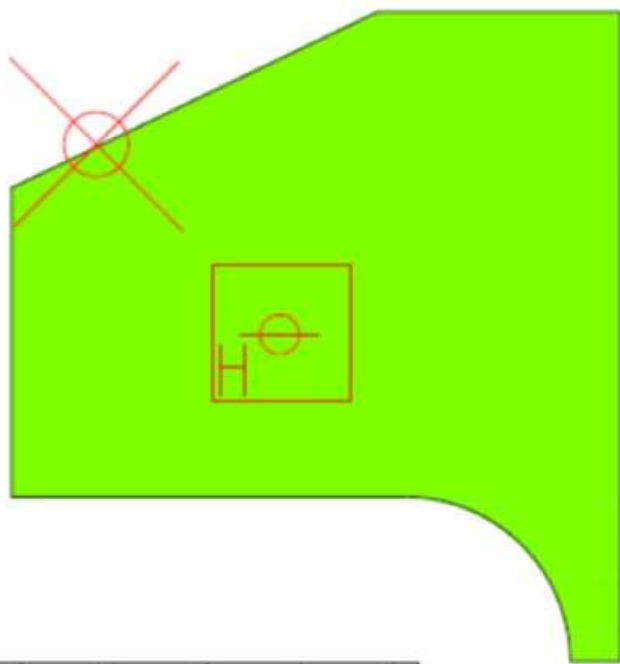

kamra
1,6m²

WC

Teakonyha 8,3m²

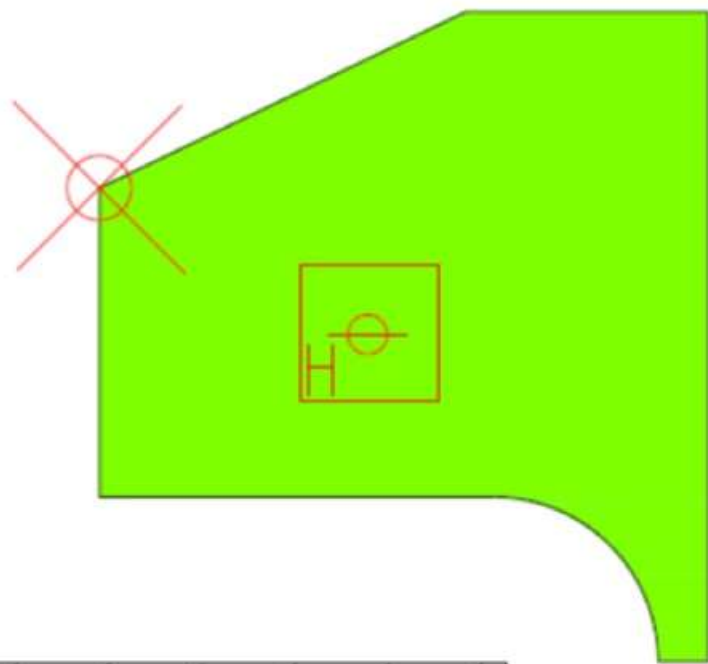

kamra
1,6m²

WC

Teakonyha 8,3m²

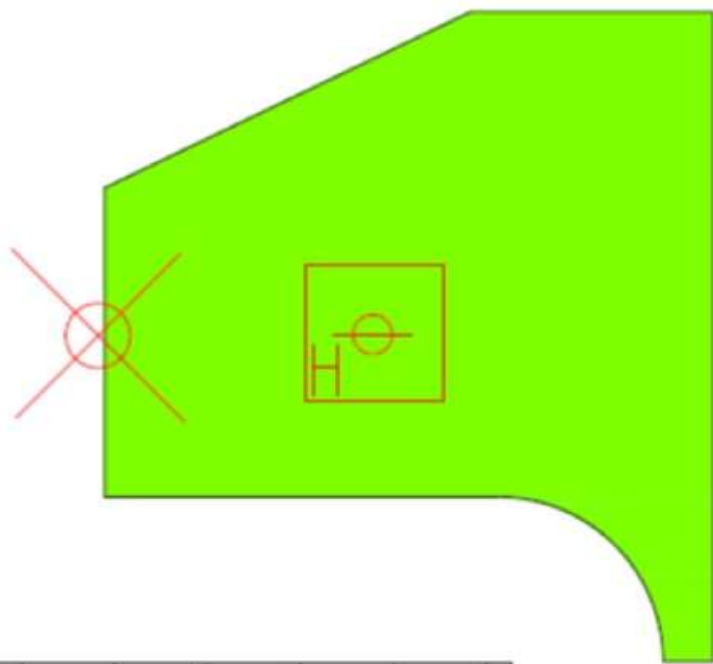

kamra
1,6m²

WC

Teakonyha 8,3m²

kamra
1,6m²

WC

A tűzérzékelők elhelyezésének kérdései a tervezési és
kivitelezési fázisban

Az előadásnak VÉGE!

V. Lakiteleki Tűzvédelmi Szakmai Napok
2016.09.14-15

Bulla Péter Alfréd

03-0675

Köszönöm a
megtisztelő
figyelmet!

Amennyiben szünet következik...
Nézzenek frissítők után!

